

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра східної і слов'янської філології

Кваліфікаційна робота магістра з
японської філології

на тему:

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
ЯПОНСЬКИХ ОНОМАТОПЕЙ
(НА МАТЕРІАЛІ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ)

Студентки групи МЯП 51-22
факультету східної і слов'янської філології
денної форми навчання
Освітньо-професійної програми
Східна філологія: японська мова і література,
переклад, методика навчання
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.065 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – японська

Ремус-Барані-Фард Вікторія Аббас

Науковий керівник:

канд. філол. наук, доц. Охріменко М.А.

Допущена до захисту

" ___ " _____ 2023 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Пророченко Н.О.
(ПІБ)

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП		4
РОЗДІЛ 1	АНАЛІЗ ФЕНОМЕНУ ЗВУКОНАСЛІДУВАННЯ: ТЕРМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ТА ЇХ ОСОБЛИВОСТІ	7
1.1	Вивчення явища звуконаслідування та теорія звуконаслідування	7
1.2	Термінологічні особливості визначення оноματοпеїчної лексики	11
1.3	Динаміка дослідження оноματοпеїчної лексики: історія та сучасність	12
Висновки до Розділу 1		15
РОЗДІЛ 2	ОНОМАТОПЕЯ: ЗАСОБИ ПЕРЕДАЧІ, ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ МЕТОДИ	17
2.1	Стратегії структурно-семантичного відображення оноματοпей	17
2.2	Звуконаслідування в культурі реклами	18
2.3	Звукова характеристика звуконаслідування	19
2.4	Засоби передачі структурно-семантичних ознак японських звуконаслідувань українською	21
Висновки до Розділу 2		23
РОЗДІЛ 3	СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЯПОНСЬКИХ ОНОМАТОПЕЙ	26
3.1	Трансформація структурно-семантичних аспектів японських звуконаслідувань у рекламних текстах	26
3.2	Семантичні Виміри Перекладу Оноματοпеї	59

Висновки до Розділу 3	3
ВИСНОВКИ.....	64
АНОТАЦІЯ	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	71

ВСТУП

Сучасна фаза розвитку наукової філологічної галузі досліджує звуконаслідування як засіб пов'язування вигуків чи звуків з їх прямими значеннями. В теперішній час така частина лексики як оноματοпеїчна піддається частому дослідженню не лише в Японії, а й в інших Західних країнах. Таку популярність можна пояснити короткістю та цікавою вимовою ономатопей. Протягом століть відомі японісти досліджували оноματοпеї як щось цікаве та незвідане, як те, що зародилося ще з прадавніми людьми, тоді, коли вони ще лише могли малювати та вигукувати прості вигуки і зв'язувати з ними свої наскельні ескізи.

Що ж до власне дефініціювання оноματοпеї, або ж звуконаслідування, то, – це власне лексика, яка являє собою слова, що відтворюють звуки навколишнього середовища засобами мовлення. Або, можна підвести висновок, що звуконаслідувальні слова – це слова, що відображають нашу звукову дійсність вочуючому нас світі.

У пропонованій роботі представлені варіант перекладу японських ономатопей на українську мову в контексті рекламних текстів.

Також варто зазначити, оскільки японська та українська мови належать до абсолютно різних сімей мов, – то при трансформуванні японських оноματοпоеитичних одиниць в українські саме звучання може дуже відрізнятися.

Структурно-синтаксичний розбір оноματοпеїчної лексики в японській мові допомагає розкрити особливості внутрішньої організації звуконаслідувальних слів. Цей аналіз дає змогу виявити основні синтаксичні конструкції, за якими використовуються оноματοпеї, їхню внутрішню структуру та семантичні відтінки. Розгляд структурно-семантичного розбору оноματοпеїчної лексики дозволяє детально розібрати способи їхнього використання в мовленні, літературі та культурі, що є ключовим для більш глибокого розуміння японської мови та культурних особливостей народу Японії.

Актуальність дослідження полягає у тому, що в сучасному суспільстві японська культура набуває чималої популярності, також підлітки з різних країн часто починають цікавитися вивченням цієї мови і з особливою увагою ставляться до японських оноματοпоетичних милозвучних слів.

Метою пропонованої праці є структурно-семантичні особливості оноματοпеїчної лексики сучасної японської мови.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- дослідити структурно-семантичні особливості звуконаслідування в рекламі;
- виокремити історичні аспекти дослідження японської оноματοпеї;
- визначити термінологічні аспекти визначення оноματοпеїчної лексики;
- встановити місце оноματοпеїчної лексики в структурі японської мови.
- підібрати 33 рекламних текстів японською мовою;
- проаналізувати рекламні тексти та виділити в них оноματοпоетичні одиниці;
- створити характеристику кожної окремої оноματοпеї та звітнити її переклад на українську мову.

Об'єктом дослідження є оноματοпеїчна лексика як окрема лексико-граматична категорія японської мови.

Предметом є структурно-семантичні особливості оноματοпеї в сучасній японській мові на базі рекламних текстів.

Матеріалом дослідження стали оноματοпеїчні одиниці, дібрані з 33 рекламних текстів, які підбиралися шляхом пошуку в інтернеті, словниках та мовних сайтах.

У ході дослідження нами було використано такі **наукові методи**: *описовий метод* для опису та загальної характеристики оноματοпоетичних лексичних одиниць; *кількісний метод* – для підрахунку оноματοпоетичних одиниць; *метод порівняльного аналізу* – для визначення схожості і відмінності між

ономатопоетичними одиницями японської та української мови; *метод узагальнення* – для підсумку інформації, створення висновків; *семантичний метод* – для підбору значень-відповідників японським звуконаслідуванням; *історичний метод* використовувався, щоб прослідкувати історичний розвиток ономатопеї в японській мові.

Характеристика **наукової новизни** дослідження полягає у створенні структурно-семантичного аналізу та характеристиці ономатопеїчної лексики, яка представлена у японських рекламних текстах.

Результати дослідження мають **практичне значення** – їх можна використовувати у навчальних курсах, а також як додатковий матеріал на студентських заняттях, таких як Практичний курс перекладу японської мови, Лексикологія японської мови. Також поданий детальний розбір японської ономатопеїчної лексики на базі рекламних текстів може стати у нагоді тим, хто вивчає та хоче глибше зануритись у вивчення японської мови.

Апробацію роботи було здійснено на Міжнародній науково-практичній відеоконференції "Наративи сучасної України у світовій геополітиці", (18-19 травня 2023 року), за результатами якої надруковано тези доповіді.

Структура роботи. Пропонована кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів з висновками до кожного з них, висновків до всієї роботи, списку використаної літератури та резюме іноземною мовою, рекламних текстів.

РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ ФЕНОМЕНУ ЗВУКОНАСЛІДУВАННЯ: ТЕРМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ТА ЇХ ОСОБЛИВОСТІ

1.1 Вивчення явища звуконаслідування та теорія звуконаслідування

У лінгвістичній науці прийнято визначати звук і зміст як одне ціле та нерозривне у значенні.

Сенс слова, що породжувався при злитті значення та форми, був цілком науковцям ще з давніх часів. У давньогрецькій школі стоїків були перші спроби висвітлити положення про (природну мову) у формі так званої (теорії фюсей) (Природа, природність) де з точки зору (наслідування звукам) (відтворення звуків, що вивчає людина та елементами зовнішньої природи) пояснювався зв'язок звуку зі змістом. Первісні звукозображувальні зародки людської мови, які були засновані на природному єдиному можливому зв'язку звучання зі змістом і, відповідно, були ще спільними для тогочасних предків людства можна назвати природною або звукозображувальною прамовою людства.

Звідки походять мови є багато варіаційних теорій, як, наприклад, "звуконаслідувальна" або "вигукова", які простежують звукоутворення початки мови в різних контекстах. У цьому контексті важливо зазначити, що деякі дослідники, наприклад, Стівен Пінкер, також підкреслює важливість "трудова вигуків", які розглядаються в рамках еволюції мови з погляду біологічної та когнітивної науки, аналізуючи вплив мови на еволюцію людського мислення та спілкування. Додатково, питання взаємозв'язку між звуком та значенням вивчали такі вчені, як Платон, Ж.-Ж. Руссо, засвідчуючи широкий спектр підходів до аналізу цього явища. У XVIII-XIX століттях, зокрема, вивчення звукової символіки, засноване переважно на теорії звуконаслідування та вигуків, що ініціювалося дослідниками, такими як Г. В. Лейбніц та В. Гумбольдт, відіграло важливу роль у розвитку лінгвістики (Гумбольдт, 1985).

Теорія звуконаслідування (ономатопейчна теорія) детально розглядає процес формування мови через відтворення звукових та незвукових характеристик

предметів. Особливістю цієї теорії є визнання наявності початкового зв'язку між звуком та значенням у словах мови, що природно витікає з самої суті мовлення. Поняття звуконаслідування зазвичай тлумачиться в двох аспектах: як імітація звуку за допомогою звуку та як відображення незвукової властивості денотативного об'єкта у звучанні слова. Деякі критики цієї теорії вказують на недостатнє урахування соціальних умов появи мови та абсолютизацію принципу звуконаслідування, але несправедливо зменшують його значення та ігнорують сам факт його існування(Дмитрук, В., Дмитрук, А., 2016). У своїй відомій праці "Походження мови та її роль у формуванні мислення" етнолінгвіст Джанні Родаріо акцентує увагу на "початковому матеріалі" мови, про "механізм формування зв'язку між звуками та зображеннями"(с. 33). Автор вважає, що основним джерелом звукового матеріалу мови є звуки, узяті від тварин-предків, які стали ключовою біологічною передумовою для формування звукової мови людини. Цей аспект вивчали такі вчені, як В. Ель, В. Астон, М. Граммон та інші(Дмитрук, 2016).

У другій половині ХХ століття відбулося виразне збільшення числа досліджень, присвячених переносним словам у мовах різних народів світу. У межах радянського мовознавства вивчення звукової символіки довгий час ставилося під сумнів як науково обґрунтоване. Починаючи з 1950-х та 1960-х років, спостерігалась чітка тенденція до глибокого дослідження цього явища у контексті мотивації мовних знаків, теорії дитячого мовлення, стилістики, лінгвістичної типології, експериментальної психології та психолінгвістики(9). Протягом 1970-1980-х років звукова символіка почала досліджуватися в рамках фоносемантики, яка вивчає звуково-образну систему мови з просторових та часових позицій. Ці дослідження надали вагомі докази того, що звуконаслідування, спільно з жестами, відіграли ключову роль у становленні мови, хоча питання про звуковий характер мови залишається однією з невирішених проблем в сучасному мовознавстві(Козуб, 2006). У середині ХХ століття було запропоновано універсальну класифікацію звуконаслідувальних слів, яка включала їх у категорії відповідно до значення. Сучасні дослідження виділяють дві підсистеми:

- звуко-символічну (з незвуковим позначенням)

- звукову імітацію (з акустичним позначенням). Звуко-імітативна підсистема, спільно зі звуко-символічною підсистемою, увійшла до складу звуково-образної системи мови. Проте звуконаслідування, що представляє собою закономірний зв'язок між фонемами слова та звуковою (акустичною) ознакою позначення, що лежить в основі його номінації, формує перший рівень системи звукоутворюючих засобів слова. Звукова символіка, що є другим рівнем цієї системи, виявляється набагато складнішою концепцією, при цьому її матеріальна основа залишається загадковою (Кочерган, 2005).

Лінгвісти виділяють три джерела звукової символіки, серед них – теорії вчених, таких як С. Ньюман, М. Бентлі, Э. Вейрон, М.С. Майрон. Згідно з цими теоріями, звукова символіка базується на фізичних (артикуляційних та акустичних) властивостях звуків. Згідно з Ф. Кайнцем, при високому тоні у горлі виникає почуття напруги та тісного контакту, а при низькому тоні голосові органи перебувають у більш розслабленому стані. Таким чином, за термінологією Ф. Кайнца, ми маємо справу з транспозицією одного виду сприйняття в інший (рухові в слухові, слухові в зорові).

Перша теорія фізіогномічна концепція мовознавця Г. Вернера (1932, 1963). Саме ця перша з трьох теорій найбільше піддається критиці. Діти, душевно хворі люди, люди, які виростили під впливом певних забобонних упереджень та звичок часто одушевляють об'єкти, надаючи їм якостей живих предметів. Припустимо, фари машин дітям схожі на два великі і мигаючі ока. Такі надані якості неживим предметам "фізіогномічними якостями" і лежать, на думку Г. Вернера, в основі будь-якої символізації, в тому числі і звукової. Згідно з теорією символів Г. Вернера все звучить дещо навпаки. Зазвичай, за свідченням досліджень, людина порівнює не тільки два непов'язаних об'єкти, а й шукає спільні риси, роблячи один із них символом іншого. У той самий час, відповідно до теорії Г. Вернера, в процесі сприйняття поступово вичленяються два природно пов'язаних об'єкта з нерозчленованого цілісного об'єкта. Хоча у науковому світі вона вважається поза його межами, її все ж можна віднести до

"синестетичної" теорії, основується на зовнішніх ознаках та відповідних парадигмах(Кобелянська, 2013).

Згідно з Р. Брауном (1958, 1959), звукосимволізм має корінь у практичному досвіді людини, де великі об'єкти генерують низькі звуки (наприклад, звук, який можна почути під час пересування шафи) тоді як маленькі об'єкти – високі (скрипіння крейди до шкільній дошці). В результаті експериментів встановлено зв'язок між високими звуками та малими об'єктами, а низькими – з великими.

Третя теорія – підхід І. Тейлора, його концепція звукосимволізму базується на мовній звичці та лінгвістичному "тренінгу".

С.М. Ервін-Тріпп та Д.І. Слободін розрізняють три теорії, називаючи їх відповідно синестетичною, референтною і асоціативною. На відміну від інших, синестетична і референтна теорії підкреслюють універсальність звукосимволічних правил, тоді як асоціативна теорія відкидає таку універсальність. Вони стверджують, що синестетична і асоціативна теорії обидві, в дійсності, припускають значення, а не пряме посилення(Кобелянська, 2013).

Ономатопеї в японській мові виконують кілька важливих ролей:

1. Емоційне вираження: Ономатопеї дозволяють виразно висловлювати емоції та стани. Наприклад, "わくわく" (wakuwaku) може виражати захоплення або очікування.

2. Опис звуків: Ономатопеї імітують звуки, допомагаючи описати різноманітні звукові явища, такі як дощ ("ぽたぽた" - pota pota) чи дзвін ("がりん" - garin).

3. Створення образів: Вони використовуються для створення образів або сцен, допомагаючи читачеві чи слухачеві легше уявити те, що описується.

4. Інтонаційне різноманіття: Деякі ономатопеї також використовуються для підсилення інтонації та виразу в мовленні.

5. Засіб комунікації в мовленні: Вони додають кольору та живого виразу в мовлення, зроблюючи його більш живим та насиченим.

Ці слова важливі в контексті японської культури та мови, вони використовуються в усіх сферах життя, від повсякденного спілкування до літератури та мистецтва, і створюють особливий аспект багатогранності та емоційності в японському мовленні.

1.2. Термінологічні особливості визначення ономапопейчної лексики

Звуконаслідування широко вживається в японській мові, об'єднуючись за низкою ознак у відокремлену лексико-граматичну категорію, аби імітувати різні природні явища.

Ономапопея, або звуконаслідування, представляє собою слова, що виникають з імітації звуків через мову, використовуючись для відтворення звуків природи, голосів тварин, птахів та людей. Ці лексичні одиниці допомагають передавати звуки природного середовища через писемні символи, а також відтворювати їх у мові.

Терміни "звукова символіка", "фонетична символіка" і "звукова символіка" часто використовуються для опису звукової символіки, що позначає різні види руху, світлових явищ, форми, розміру предметів, їх поверхні, походження, міміки, фізіологічного та емоційного стану людини та тварин. Деякі дослідники визначають звукову символіку як зв'язок між означеним та його значенням, який не є випадковим і має певну мотивацію. Звукова символіка передає звуки в умовній формі, яка не має з ними прямого зв'язку, тобто відтворення за допомогою звуків незвукових характеристик слова, що не схожі на його реальне вимовлення.

Звуконаслідування та фонетичний символізм розглядаються як дві підсистеми звуково-образної системи мови, і дослідники підкреслюють неприпустимість змішування цих явищ ні під час теоретичного аналізу, ні в процесі експериментальних досліджень (Кобелянська, 2017).

В галузі японського мовознавства створено відповідну термінологію для класифікації різних типів звуконаслідувань. У цій роботі використовуються три основних терміни:

- 擬音語 (ぎ・おん・ご) Gion-go – Це звуки в манзі та аніме. Це звук вітру, що гуляє між деревами, двері, що зачиняються, і телефонний дзвінок. По суті, до цієї категорії відноситься будь-який звук, який можна почути, але не з рота людини чи тварини;

- 擬声語 (ぎ・せい・ご) Gisei-go – термін, що використовується для опису звуків живих істот (людей чи тварин);

- 擬態語 (ぎ・たい・ご) Gitai-go – Ці слова виражають більш абстрактні концепції, такі як вираз обличчя або емоції, пов'язані зі звуком. Зазвичай вони відображають більш атмосферні аспекти японської мови та записуються за допомогою складової азбуки хірагани (Chang, 1990).

1.3. Динаміка дослідження ономапоетичної лексики: історія та сучасність

Особливий фонд звукових образів у лексичній системі японської мови складає ономапоетична лексика, яка постійно була предметом дослідження японських лінгвістів.

Починаючи з VII ст. японський лінгвіст М. Масако досліджує розвиток морфологічних типів ономапоетичних слів. Він стверджує про зв'язок ономапоетичної лексики з давньоаямацькою мовою. Згідно його підрахунків, які були зроблені, кількість ономапоетичних слів сягнула 2300 лексичних одиниць.

На початку XX ст. почалося детальне дослідження ономапоетичних слів японської мови. На сьогодні сучасні японісти займаються проблемою пошуку міжмовних еквівалентів та їх перекладу на прикладі ономапоетичної лексики.

Найдавнішими ономапоетичними одиницями японської мови вважається шар ономапоетичної лексики мови народів айну. Мова айнів вже впродовж декількох десятиліть, знаходиться під загрозою зникнення. Були спроби встановлення зв'язку айнської мови з іншими мовами, але, на жаль, не отримала широкого визнання, і нині ця мова відноситься до ізольованої мовної групи.

Ономатопоетичні одиниці мови айну утворилися за допомогою редуплікації, як повної (suyesuye – розхитувати, karkarse – котити) так і неповної (cirir – капати). Ономатопоетичні одиниці здебільшого належали до дієслів. Редуплікація могла поєднуватися зі складанням коренів he "голова" + рокі – опускати, herokiki, herokiroki – качати головою (Satoru, 1994).

В японській мові ономатопоетичні слова – це особливий підклас слів, які не є самостійною частиною мови, оскільки з точки зору граматики не є єдиною граматичною категорією, і входять до різних частин мови (іменник, прикметник, дієслово, прислівник) (Inose, 2008).

У зв'язку з тим, що ці слова не мають морфологічних показників, свої граматичні властивості вони реалізують у синтаксичних зв'язках. Ономатопоетичні слова можуть виступати у реченні в якості підмета, присудка, означення, додатку і виконувати функції різних типів обставин. Це складає граматичний аспект ономатопоетичних слів (2).

Відомий японський дослідник А. Мацумура ділить ономатопоетичні слова японської мови на такі дві групи залежно від якості звуків: гісейго (擬声語 (giseigo)) – суто слова звуконаслідування, які імітують крики тварин, або відтворюють різноманітні природні та органічні шуми, наприклад, ワンワンと鳴る (wanwan to naku) – гавкати, ざーざー降る (zaa zaa furu) – лити як з відра, про дощ, і гітайго (擬態語 gitaigo)) – слова, що викликають те чи інше образне уявлення у слухача, наприклад, さっぱりする (sappari suru) – бути чистим та охайним, ぽつんと座る (potsunto suwaru) – самотньо сидіти. Варто зазначити, що межа між названими групами є змінною (Мацумура, 1971).

Проте окрім вищезазначених термінів існують також гіонго (擬音語 (giongo)) – аналог терміна звуконаслідування у його вузькому розумінні. Гіонго – це слова, які позначають голоси чи звуки впливу на неживі предмети і передають їх у звуковій формі, наприклад, ぱちぱちと手を叩く (pachipachi to

te wo tataku) – плескати в долоні, カ ラ ンカ ラ ン と 鳴 る (karan karan to naru) – дзвеніти про дзвін (14).

Крім трьох основних вище зазначених термінів існує ще декілька таких, що використовуються в цій сфері: オ ノ マ ト ベ ア (onomatopeia) – "ономатопея" або "звуконаслідування", 音画 (onga) – "вираження звуку", 音声の象徴 (onseino shouchou) – "звукові символи", 音象徴 (on shouchou) – "звуковий символізм", 象徴語 (shouchougo) – "слово – символ", 意味の象徴 – (imi no shouchou) – "символи змісту", 模様言吾 (moyougo) – "слова, які описують стан і ситуацію" (Мацумура, 1971).

Звуконаслідувальні вислови вивчалися як окремий об'єкт дослідження з початку ХХ століття. Дослідники вели описову роботу, збираючи та аналізуючи дані про звуконаслідувальні слова в різних мовах, щоб з'ясувати загальні закономірності їх утворення. Сучасні дослідження звукової символіки відрізняються широким та комплексним підходом до матеріалу, що ґрунтується на суворому науковому відборі та аналізі фактів, залучаючи представників різних наукових галузей та фахівців з різним профілем. Дослідження звукової символіки включало три основні напрями:

- 1) збір та аналіз широкого лінгвістичного матеріалу, зокрема стосовно стародавніх та сучасних мов Сходу та Африки;
- 2) психолінгвістичні експерименти;
- 3) аналіз функціонування звучної символіки в різних сферах мовленнєвої діяльності людини, повсякденна мова, на різних рівнях мови (Razak, Najjar, 2012).

На сьогодні існують деякі розбіжності серед дослідників щодо трьох основних питань:

- 1) характер звучної символіки;
- 2) природа звукової символіки;
- 3) методологія експериментального дослідження звучної символіки.

Слід зауважити, що звучну форму слова не слід сплутувати з його лексичним значенням, оскільки це різні аспекти, які можуть бути тотожними, але не співпадати (Дмитрук; Дмитрук, 2016).

При дослідженні звуконаслідувальних слів не варто підкреслювати умовність наслідування в звуковому процесі. Кожна мова адаптує звуки згідно з власною фонетичною системою. Це пояснює різноманітність фонетичної форми ономатопеї в різних мовах світу (Дмитрук; Дмитрук, 2016).

Сучасні дослідники часто наголошують на невеликій кількості звуконаслідувальних слів у різних мовах світу.

Таким чином, звукова символіка виникає завдяки максимальному використанню фонологічної системи мови, щоб відтворити звуки, що виходять за межі стандартного набору фонем даної мови.

Висновки до Розділу 1

Японські ономатопеї можна класифікувати за їхнім звуковим відтворенням та семантичним значенням:

1. Giongo (звуки природних явищ та предметів):

- さわさわ (zawazawa) – шелестіння листя або шум води;
- ぴちぴち (pichi pichi) – скрип або свист металу;

2. Gitaigo (емоційні стани та слова, які не завжди супроводжуються звуками

– звуковий символізм):

- ぴりぴり (piri piri) – дискомфорт або дратівливість;
- ぺこぺこ (peko peko) – голодний;

3. Giseigo (звуки живих істот):

- こゝろ (koko) – звук лисиці (немає відповідників в українській мові);
- にゃん (nyan) – котяче м'явкання;

4. Giyougo (звуки рухів):

- がく がく – звук тремтіння колін;
- ふる ふる – тремтіння від холоду;

5. Gijougo (звуки почуттів):

- もじもじ – неможливість прийняти рішення через сором'язливість;
- ずきずき – пульсуючий біль;

Існує кілька термінів, які можуть використовуватися для опису звукового символізму: звуковий символізм, фонетичний символізм, символіка звуку.

Звуковий символізм відображає зв'язок між значенням та звучанням, який має мотивований характер. Японські звукосимволізми охоплюють широкий спектр явищ: форму та розмір предметів, властивості поверхні та матеріалу, емоційні стани людини, її ходу, міміку, поведінку тварин тощо. Дослідження показали, що цей клас слів майже у всіх мовах світу представлений невеликою групою лексичних одиниць.

Велику кількість ономапоетичних лексичних одиниць можна знайти в китайській, корейській, африканських мовах та багатьох інших мовах із аглютинативною та ізольованою структурою. Кожна мова адаптує конкретні звуки відповідно до своєї фонетичної системи. Тому, незважаючи на спільне походження, звуконаслідувальна лексика може мати різний вигляд у різних мовах світу.

РОЗДІЛ 2. ОНОМАТОПЕЯ: ЗАСОБИ ПЕРЕДАЧІ, ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ МЕТОДИ

2.1 Стратегії структурно-семантичного відображення ономампей

Звуконаслідувальна лексика може викликати складнощі при перекладі через їх унікальний характер. Оскільки ці слова намагаються імітувати звук або явище, вони часто не мають прямого відповідника в інших мовах. Перекладачі в цьому випадку використовують фонетичні стратегії, щоб найточніше передати звучання ономампей, а також стратегії опису, де вони пояснюють контекст чи враження, що створює це слово.

Наприклад, перекладач має на меті виразити звук булькання води, в англійській мові ви можете використовувати слово "drip" або "drop". Однак, для японського звуконаслідування цього явища може використовуватися слово "ぽたぽた" (potapota). Такі випадки вимагають уважного аналізу контексту та культурних відтінків для вірного перекладу.

У перекладі ономампей використовуються декілька стратегій для передачі їхнього звучання та контексту. Деякі з них включають фонетичні транскрипції, описи контексту, аналогічні звуки чи метафоричні відтворення. Основні стратегії:

1. Фонетичний переклад: Перекладачі використовують фонетичні еквіваленти, які найточніше передають звучання ономампей. Наприклад, "бум-бум" чи "тук-тук" можуть використовуватися для звуку удару, "ドンドン" або "コンコン".

2. Опис контексту: Інша стратегія полягає в описі контексту чи обставин, в яких вживається ономампей. Це допомагає читачеві або слухачеві краще уявити звук або явище, яке описується, "ドアをドンドンと叩く音" (звук удару по дверях) чи "コンコンと木を叩く音" (звук удару по дереву).

3. Аналогічне звучання: У деяких випадках перекладачі можуть використовувати аналогічні звуки або ономапопеї з мови приймача, які мають схоже звучання, "ガンガン" чи "トントン".

4. Метафоричний переклад: Іноді ономапопеї можуть бути перекладені за допомогою метафор або образних аналогій, які передають аналогічний звук чи ефект, "地響き" (じびき) (грім) чи "強打" (きょうだ) (сильний удар) (Hinata, 1991).

Ці стратегії допомагають перекладачам передати ономапопеї максимально точно, враховуючи відтінки сенсу та контексту, що супроводжують ці звуки.

2.2. Звуконаслідування в культурі реклами

Японська ономапопеїчна лексика в рекламі дуже популярна для створення емоційного враження та привертання уваги. Наприклад, звук "ぽん" (pon) може вказувати на щось легке та пухке, тому його використовують для реклами м'яких іграшок або подушок. Також, "ざーざー" (zaa zaa) може імітувати шум дощу, і це використовується для реклами парасольок або водонепроникного одягу.

Ономапопея часто використовується в рекламі для створення емоційного зв'язку з аудиторією та надання рекламному повідомленню більш виразного та запам'ятовуючого звучання. Вона дозволяє створити звукові ефекти, які можуть відтворювати певні звуки, емоції, або події, що відображають основні переваги або характеристики продукту чи послуги.

Використання ономапопеї у рекламі допомагає звернути увагу споживачів та створити емоційний зв'язок з продуктом чи брендом. Наприклад, звукові ефекти, що імітують приємні або зворушливі звуки, можуть викликати позитивні емоції та асоціації, що сприяють створенню бажання придбати продукт.

Крім того, ономапопеї можуть підсилювати ефективність рекламного повідомлення через збільшення його запам'ятовуваності та унікальності. Вони можуть допомагати відокремити рекламу від конкурентів та залучити увагу споживачів у шумному медіа-середовищі.

Додатково, використання ономапопеї у рекламі може сприяти створенню специфічного настрою або атмосфери, що сприймається аудиторією як частина бренду або продукту. Це може допомогти підсилити ефективність комунікації та збільшити впізнаваність бренду у свідомості споживачів.

Звуконаслідування в японській рекламі може використовуватись для передачі різноманітних вражень, наприклад, смаку, текстури, або емоційного стану. Наприклад, якщо реклама описує смак хрусткого пиріжка, вона може включати звуконаслідувальні слова, які відображають цей характер, такі як "карамелізований" чи "хрусткий".

1. パリパリのクロワッサン – "Пористий круасан"
2. ふわふわのパンケーキ – "Пухкий панкейк"
3. さくさくビスケット – "Хрустке печиво"
4. ほわほわのマシュマロ – "Пухкі маршмеллоу"

Ці ономапопеїчні слова допомагають створити більш виразну та звабливу асоціацію з продуктом, що рекламується.

Подібно, у рекламах солодощів можуть використовуватись ономапопеїчні слова для передачі солодкості або ніжності. Це дозволяє створювати більш яскраві та емоційні повідомлення, які залучають увагу споживачів та змушують їх запам'ятовувати продукт або бренд.

2.3. Звукова характеристика звуконаслідування

Звукова структура ономапопеї включає в себе акустичні характеристики звуків, які використовуються для імітації різних звуків навколишнього середовища або природних явищ. Основні елементи звукової структури ономапопеї включають звукові послідовності, їхню довжину, інтенсивність, тембр, частоту звуків та їхню інтонацію. Ці елементи допомагають відтворити звуки та створити асоціації з реальними акустичними явищами або звуками природи.

Акустичні характеристики ономапопей в японській мові включають в себе відтворення звуків, які наслідують конкретні об'єкти або дії. Наприклад, "ぽん" (pon) може нагадувати легкий, вибуховий звук, а "ざーざー" (zaa zaa) імітує шум дощу.

Ці ономапопеї часто створюються за допомогою фонем і ритмічних змін у вимові, щоб максимально точно передати враження від слухового враження або звуку. Акустичні особливості грають важливу роль у тому, як сприймається ономапопея і як вона викликає асоціації у слухачів.

Звукова структура ономапопеї може бути різноманітною в різних мовах, оскільки вона залежить від фонетичної системи конкретної мови та культурного контексту. Деякі ономапопейні слова можуть відображати інтенсивність звуків за допомогою повторення складів або звуків, а інші можуть використовувати специфічні фонетичні характеристики для передачі конкретних звуків чи явищ. Ці особливості звукової структури ономапопеї дозволяють використовувати мову для ефективної імітації та передачі різноманітних звуків та асоціацій з ними.

Японська ономапопейна лексика в рекламі дуже популярна для створення емоційного враження та привертання уваги. Наприклад, звук "ぽん" (pon) може вказувати на щось легке та пухке, тому його використовують для реклами м'яких іграшок або подушок. Також, "ざーざー" (zaa zaa) може імітувати шум дощу, і це використовується для реклами парасольок або водонепроникного одягу.

Акустичні характеристики ономаіопей в японській мові включають в себе відтворення звуків, які наслідують конкретні об'єкти або дії. Наприклад, "ぽん" (pon) може нагадувати легкий, вибуховий звук, а "ざー ざー" (zaa zaa) імітує шум дощу.

Ці ономаіопей часто створюються за допомогою фонем і ритмічних змін у вимові, щоб максимально точно передати враження від слухового враження або звуку. Акустичні особливості грають важливу роль у тому, як сприймається ономаіопей і як вона викликає асоціації у слухачів.

Звукова характеристика японських ономаіопей включає в себе:

1. Повторення фонем: Ономаіопейні елементи часто використовують повторення фонем для ефекту звукового наслідування. Наприклад, "ぽん" (pon) або "ざー ざー" (zaa zaa).

2. Ритмічні зміни: Ономаіопей часто використовують ритмічні елементи для передачі характеру звуку. Наприклад, "ばたん" (batan) може імітувати важкий удар.

3. Фонетичні аспекти: Використання конкретних фонем або звуків, які асоціюються із заданими об'єктами або діями. Наприклад, "にゃん にゃん" (nyan nyan) імітує кішку м'яукаючи.

Ці характеристики сприяють тому, що ономаіопей в японській мові є виразним засобом вираження звукових вражень та створення враження або асоціацій у мовця та слухача.

2.4 Засоби передачі структурно-семантичних ознак японських звуконаслідувань українською

Одна з визначних особливостей японського звуконаслідування полягає в наявності кількох смислових елементів у одній лексемі. Проте не всі з них

можуть бути належним чином передані при перекладі. Таким чином, при перекладі текстів, де в одиниці мови присутні декілька значень, вибирається лише те, яке відповідає контексту. Контекстуальний переклад повинен зберігати образні компоненти значення, які відтворюють функціонально-синтаксичну роль звуконаслідувальних одиниць у конкретних рекламних оголошеннях. Впровадження звуконаслідувальних слів у текст обумовлене, переважно, суб'єктивними уподобаннями авторів відповідних текстів – фахівців з реклами та журналістики, більше, ніж об'єктивними мовними правилами. Відповідно, при аналізі та перекладі звуконаслідувальних слів у рекламних текстах залучаються всі смислові значення, структурні особливості та класифікації, характерні для цих текстів.

1. Група ономаптей за редуплікацією

さくさく (сакусаку) означає "хрусткий";

さくさくする (sakusakuru) має значення "бути хрустким";

Приклад: CRUNKY サクサク感がギッシリ ! (Rakuten).

(CRUNKY sakusaku kan ga gisshiri!)

"CRUNKY" наповнений хрустким сенсом!"

2. Група звуконаслідувань, стилізованих під гітайго:

У сфері японської реклами досить часто використовується стилізація слів, нагадуюча gitaigo; ці нові слова формуються шляхом повторення як цілого слова, так і його фрагментів. Проаналізувавши вибраний рекламний матеріал, ми виявили, що це дійсно поширений спосіб створення нових звукових образів, які з часом набувають популярності в японському суспільстві.

もぎもぎ (могімогі). Це слово утворене шляхом подвоєння кореня слова もぎる (mogiru) (збирати, зривати). Наприклад, в рекламі もぎもぎフルーツグミ (Meiji)(Mogimogi furuutsugumi) використовується фраза "Жування фруктів, які потрібно зібрати". Варто зауважити, що для точного вибору еквівалента в перекладі реклами японських солодощів потрібно знати деякі особливості.

Одним із аспектів японської культури є створення солодощів, які можна використовувати для гри. Це доволі незвичайно для європейської культури, але в Японії це є повсякденним явищем, коли цукерки стають іграшкою. Для правильного перекладу ілюстрацій в рекламних прикладах необхідно сприймати цукерки як іграшки.

3. Група звуконаслідувань із подвоєнням приголосних:

Редуплікація приголосних часто використовується в звуконаслідуванні японських рекламних текстів для посилення його виразності та описового ефекту.

ふわふわしっとり新ファンデーションエクサージュ.

(Fuwafuwa shittori shin fandeeshon eksusaaju).

"Легка зволожуюча нова основа для макіяжу "EXAGE".

Засоби передачі структурно-семантичних ознак японських звуконаслідувань українською мовою мають на меті точно передати звукові ефекти та емоційний відтінок, що містяться в ономапоєях. Ці засоби включають фонетичні еквіваленти, фразеологізми, лексичні засоби та імітацію за допомогою мовних конструкцій. Вони дозволяють зберегти емоційну та семантичну насиченість японських звуконаслідувань під час їх перекладу або адаптації на українську мову. Ці засоби допомагають утримати виразність та ефективність ономапоєїв, зберігаючи їх сутність та особливості в новому мовному середовищі.

Висновки до Розділу 2

Засоби передачі структурно-семантичних ознак японських звуконаслідувань українською мовою мають на меті точно передати звукові ефекти та емоційний відтінок, що містяться в ономапоєях. Ці засоби включають фонетичні еквіваленти, фразеологізми, лексичні засоби та імітацію за допомогою мовних конструкцій. Вони дозволяють зберегти емоційну та семантичну насиченість японських звуконаслідувань під час їх перекладу або адаптації на українську

мову. Ці засоби допомагають утримати виразність та ефективність оноματοпеїв, зберігаючи їх сутність та особливості в новому мовному середовищі.

Засоби перекладу звуконаслідування включають в себе різні техніки та підходи, спрямовані на передачу звуків та емоційних відтінків оноματοпеї в межах іншої мови. Деякі з основних засобів перекладу звуконаслідування включають лексикографічний аналіз, тобто пошук відповідного еквіваленту звуку або емоції в мові перекладу. Також використовуються контекстуальний аналіз, який допомагає зрозуміти семантичне значення оноματοпеї у конкретному тексті, що допомагає визначити найбільш відповідний переклад.

Крім того, деякі засоби перекладу включають в себе адаптацію звучання та значення оноματοпеї до особливостей мови та культури мовлення. Це може включати в себе використання аналогічних звуків чи фраз, які мають аналогічні емоційні відтінки в мові перекладу.

Класифікація оноματοпей:

1. Група оноματοпей за редуплікацією.
2. Група оноματοпей, стилізованих під гітайго.
3. Група звуконаслідувань із подвоєним приголосним.

Звуконаслідування в рекламі використовуються для створення ефективного комунікативного впливу на аудиторію. Цей метод дозволяє рекламодавцям створити більш емоційно збагачені та привабливі рекламні повідомлення, які привертають увагу споживачів. Використання звуконаслідування допомагає створити певну атмосферу, викликати конкретні емоції та асоціації, що сприяє підвищенню ефективності рекламної кампанії.

Звуконаслідування в рекламі також допомагають підсилити сприйняття бренду чи продукту шляхом відтворення його унікальних якостей або переваг. Вони можуть допомогти створити асоціації з приємними враженнями чи позитивними емоціями, що стимулює споживачів до більш активної взаємодії з продуктом чи брендом.

Окрім того, використання звуконаслідування дозволяє створити запам'ятовуваність та унікальність у рекламному повідомленні, що робить його більш відмінним та виразним серед конкурентів. Відтворення звуків, що

асоціюються з конкретним продуктом чи брендом, може створити більш сильний ефект ідентифікації та розпізнаваності, що є важливим для будь-якої успішної рекламної стратегії.

РОЗДІЛ 3. СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЯПОНСЬКИХ ОНОМАТОПЕЙ

3.1 Трансформація структурно-семантичних аспектів японських звуконаслідувань у рекламних текстах

Основний формальний стандарт, який використовується в японській мові для класифікації слова як звуконаслідувального, спирається на його морфемну структуру, зокрема кореневу редуплікацію, яка значно підсилює яскравість і метафоричну сутність цих термінів.

Визначення того, коли гіонго та гітайго слід передавати катаканою чи хіраганою, є проблемою, оскільки ці рішення залежать від індивідуальних уподобань авторів і залежать від основної концепції тексту.

さくさくぱんだ。サクサクビスケットとミルクチョコ！ (Sakusaku panda. Sakusaku bisuketto to miruku choko!) "Хрустка панда.

Рекламний екземпляр із терміном "さくさく" (sakusaku) підкреслює ключову характеристику продукту, "хрусткий", використовуючи як хірагана さくさく, так і катакана サクサク в одній рекламі. Також буде розглянуто обґрунтування використання зображення панди в цьому та інших рекламних контекстах. Японська культура звеличує все "миле" не в загальноприйнятому розумінні класичної краси, а як джерело задоволення від споглядання певного образу. Незграбна панда, що нагадує ведмедя і постійно перекидається, займає особливе місце в серцях японських дітей, завдяки чому вона часто зустрічається в кондитерській, галантерейній і косметологічній промисловості.

Крім того, частина тексту, що містить giongo і gitaigo, часто розташована нетрадиційно, наприклад, по діагоналі, уздовж або догори ногами. Крім того, у рекламних текстах часто використовуються унікальні методи форматування, такі як великі шрифти, виділення кольором і нестандартні шрифти.

мал 3.1

"つやつや" (тся-тся) описує блискучу, гладеньку поверхню або сяйво, тоді як "ぷるぷる" (пуру-пуру) зазвичай вказує на щось м'яке.

Ономатопею "つやつや" (тся-тся) можна розібрати так:

1. Структура: Ця ономатопея складається з повторення складу "тся", що відтворює гладенький, блискучий або сяючий ефект. Повторення допомагає створити враження постійного блиску або сяйва на поверхні об'єкта.

2. Синтаксис: "つやつや" може використовуватися як прикметник для опису гладких або блискучих поверхонь, вказуючи на стан або якість об'єкта.

Щодо ономатопеї "ぷるぷる" (пуру-пуру), її структурно-синтаксичний аналіз може бути таким:

1. Структура: Ця ономатопея містить повторення складу "пуру", що імітує м'які, чи делікатні властивості. Повторення допомагає підкреслити м'який, ніжний стан об'єкта.

2. Семантика: "ぷるぷる" має значення м'який.

"つやつや" та "ぷるぷる" відносяться до категорії ономапопеї, що відтворюють відчуття або звукові ефекти, пов'язані з текстурою або виглядом певних предметів. "つやつや" передає гладку або блискучу текстуру, тоді як "ぷるぷる" виражає м'яку або пружну текстуру предмета. Ці ономапопеї використовуються для створення живих і виразних описів у мовленні та літературі.

мал 3.2

"コトコト" (кото-кото). Структурно воно складається з повторюваних складів "ко" та "то". Ця ономапопея передає звук, схожий на стукіт, ритмічний дзвінкий стук або стуки води або рідини. Цей звук може нагадувати биття по дереву чи металевій поверхні, або навіть кипіння чи булькотіння рідини під час приготування їжі. В контексті приготування їжі, наприклад, "котокот" може імітувати тихе кипіння або варіння.

З іншого боку, "じくり" відтворює звук, що виникає під час повільного руху або перетасовування чогось зі злегка тривожним або нервовим відтінком.

"じゃわ" є ономапопеею, що відтворює звук плескіт або шелест.

Семантично "じゃわ" передає швидке плескання або хлопання, тоді як "じくり" виражає звук обертання або повільного шурхання.

Структура:

1. "じゃわ" складається з однієї складової, яка повторюється, а саме "じゃ".
2. "じくり" складається з повторюваної складової "じく" та закінчення "り".

Семантичний аналіз:

1. "じゃわ" передає швидке плескання або хлопання.
2. "じくり" виражає звук обертання або повільного шурхання.

мал 3.3

Структура:

1. "ねっち" складається з повторюваної складової "ね" та закінчення "っち".
2. "リッチ" складається з повторюваної складової "り" та закінчення "っち".
3. "ぎゅと" складається з повторюваної складової "ぎゅ" та закінчення "と".

Семантика:

1. "ねっち" виражає звук липкості або липкого руху.

2. "リ ッ チ" 伝達є звук розтріскуючогоє або тріскаючого матеріалу.

3. "ぎ ゆ と" 伝達є звук стискання або стиску, який може асоціюватися з обійманням чогось тісно або стисканням об'єкта.

мал 3.4

"もちもち" відноситься до категорії ономаі, яка відтворює текстурні відчуття, зазвичай пов'язані з пружністю або жуванням, наприклад, у описі текстури клейкого або жуваного продукту. Це слово використовується для передачі відчуття м'якої, щільної або пружної текстури в мовленні та літературі.

Структура:

1. "もちもち" складається з повторюваної складової "もち".

Семантика:

1. "もちもち" відтворює звук жування або жування м'якої, липкої їжі. Це слово може асоціюватися з текстурою деяких видів традиційних японських страв, таких як м'які рисові кульки або деякі види рисових пирогів, які мають липку текстуру під час жування.

мал 3.5

"こりこり" відноситься до ономапопеї, що відтворює звук ламання або скрипіння твердого матеріалу, такого як дерево або крихітна структура. "パリパリ" передає хрускіт або ламання хрусткого матеріалу, як от печиво або хліб. "ツルン" описує звук, що виникає під час плавного або швидкого руху, такого як ковзання чи ковзання по поверхні.

Структура:

1. "こりこり" складається з повторюваної складової "こり".
2. "パリパリ" також має повторювану складову "パリ".
3. "ツルン" складається з однієї складової "ツ".

Семантика:

1. "こりこり" передає звук скрежетання чи скрипіння.
2. "パリパリ" відтворює звук ламання або хрустіння.
3. "ツルン" виражає звук гладенького, безшовного руху.

мал 3.6

Ономатопея "やっべえぞ" відноситься до категорії, що передає певні емоції або враження, такі як шок, зацікавлення або здивування, через свою специфічну структуру та семантичний зміст. Це слово використовується для вираження сильних емоцій чи реакцій у мовленні або літературі.

Структура:

1. "やっべえぞ" складається з повторюваної складової "や" та "べえ" та додаткового закінчення "ぞ".

Семантика:

1. "やっべえぞ" відтворює виразні звукові ефекти або емоції, такі як враження шоку, зацікавлення, здивування чи подібні емоції, які можуть бути виражені за допомогою цього виразу.

小林製薬 HP より

ひんやり

第2398560号

熱さまひんやり

第5361301号

熱さまひんやり

第5361302号

мал 3.7

Ономатопея "ひんやり" відноситься до категорії, що передає відчуття чогось прохолодного або зниження температури, яке може викликати відчуття освіження або злегка холодної атмосфери. Це слово використовується у літературі та мовленні для опису прохолодних ефектів по відношенню до предмета, створюючи більш виразні та живі картини для читачів чи слухачів.

Структура:

1. "ひんやり" складається з повторюваної складової "ひん" та закінчення "やり".

Семантика:

1. "ひんやり" передає звук або відчуття чогось прохолодного або зниження температури, що може викликати відчуття освіження або злегка холодної атмосфери.

мал 3.8

Ці слова належать до різних категорій ономатопеїв в японській мові, що відтворюють різні звукові ефекти та емоції. Наприклад, "わいわい" відображає радісний шум або бесідування, "じゅわ—つ" передає звук лиття рідини, "とろ—り" відтворює повільний рух рідини або іншого матеріалу, "さんさん" описує яскраве сонячне світло, "つろつろ" передає потоковий рух, а "そよそよ" виражає легкий шелест вітру чи листя. Таким чином, вони утворюють різноманітні звукові ефекти та емоції, які викликають асоціації з певними звуками або фізичними процесами.

Структура:

1. "わいわい" складається з повторюваної складової "わい".

2. "じゅわーつ" складається з повторюваної складової "じゅわ" та закінчення "ーつ".

3. "とろーり" складається з повторюваної складової "とろ" та закінчення "ーり".

4. "さんさん" складається з повторюваної складової "さん".

5. "つろつろ" складається з повторюваної складової "つろ".

6. "そよそよ" складається з повторюваної складової "そよ".

Семантика:

1. "わいわい" відтворює голосний шум, зв'язаний з радісними чи жвакими обговореннями чи активною діяльністю багатьох людей.

2. "じゅわーつ" відтворює звук або ефект бурхливого виливання рідини.

3. "とろーり" відтворює звуковий ефект рідини або іншого матеріалу, що повільно тече або розтікається.

4. "さんさん" відтворює звук променів світла, що яскраво випромінюються.

5. "つろつろ" відтворює звук або ефект плавного, потокового руху рідини або іншого матеріалу.

6. "そよそよ" відтворює легкий, приємний звук шелестіння вітру чи листя під легкого слабкого бризу.

мал 3.9

Ці ономапопеї відносяться до категорій, які відтворюють конкретні звукові ефекти або емоції, пов'язані з певними фізичними діями або подіями. "ジッパンッ" передає звук відчинення або закривання чогось за допомогою блискавки або подібного механізму, тоді як "ぴゅわああ" виражає звукові ефекти, пов'язані з раптовим рухом, вибухом чи подібними подіями.

1. "ジッパンッ":

Структура: Складається з повторюваної складової "ジッ" та "パンッ".

Семантика: Відтворює звук відчинення або закривання чогось за допомогою блискавки або подібного механізму.

2. "ぴゅわああ":

Структура: Складається з складової "ぴゅ" та повторюваної "わああ".

Семантика: Відтворює звукові ефекти, пов'язані з вираженням раптового руху, вибуху або подібних подій.

мал 3.10

Основна структура цих ономафопей полягає в їхньому фонетичному виразі, який відтворює певні звуки або візуальні враження. Кожна з цих ономафопей має свою власну звукову послідовність, яка передає конкретні емоції або відчуття. "うっとり" складається з фонем "う" і "とり", а "ねっちり" складається з фонем "ね" і "ちり".

Семантика:

1. "うっとり": Ця ономафопей передає стан захоплення або очарування, що відноситься до категорії ономафопей емоційного стану.
2. "ねっちり": Ця ономафопей передає відчуття липкості або в'язкості, відноситься до категорії ономафопей текстурних відчуттів.

мал 3.11

1. "ピリピリ":

- Структура: Комбінація двох однакових часток "ピ" та "リ".
- Семантика: описує звук розриву чи розривання, яке може бути пов'язане з електричними або матеріальними об'єктами.

2. "すたこらちっち":

- Структура: Складна комбінація декількох фраз звуку.
- Семантика: вказує на поспішність, швидкість або галас, може використовуватися для опису швидкого руху або розгалуженого звучання.

3. "キラキラ":

- Структура: Комбінація частки "キ" та "ラ".
- Семантика: передає блиск або блискіт, може описувати сяйво світла або відблиск на предметі.

4. "おろおろ":

- Структура: Повторення частки "おろ".
- Семантика: вказує на поспішність, паніку або нервовість, використовується для опису хвилювання або паніки.

5. "いしや":

- Структура: Комбінація часток "い" та "しや".
- Семантика: імітує швидкий рух або звук швидкого переміщення, часто використовується для опису раптового руху.

6. "わっわっ":

- Структура: Повторення частки "わっ".
- Семантика: описує булькіт або бурхливий рух рідини, використовується для опису булькотіння або кипіння.

7. "しっしっ":

– Структура: Повторення частки "しつ".

– Семантика: описує шепіт або тихий звук, що продовжується, часто використовується для опису тихих розмов або шепоту.

8. "わふわん":

– Структура: Комбінація часток "わ", "ふ" та "わん".

– Семантика: передає легкий шум або м'який звук, який триває трохи довше, може використовуватися для опису легкого та приємного звучання.

9. "ひえん":

– Структура: Частка "ひ" разом з "えん".

– Семантика: імітує звук плачу чи смутку, використовується для опису смутку або сльозливого настрою.

мал 3.13

Ономатопеї "ゴシゴシ" та "シヤカシヤカ" імітують звуки або звукові ефекти при певних діях або подіях. "ゴシゴシ" імітує звук тертя чи скрипіння, тоді як "シヤカシヤカ" описує легкий шелест або шурхіт.

1. "ゴシゴシ":

– Частка "ゴ" – описує перший скрипучий звук.

– Частка "シ" – імітує продовження та завершення скрипучого звуку.

Семантика: в цілому, це слово імітує звук тертя або скрежетання чогось.

2. "シヤカシヤカ":

– Частка "シヤ" – описує початок легкого шуршання або шелесту.

– Частка "カ" – може вказувати на повторення цього звуку.

Семантика: в цілому, ця ономатопея імітує шуршання, шелест або легкий шум.

мал 3.14

1. "スッキリ":

- Частка "ス" – може імітувати короткий, чіткий звук.
- Частка "ッ" – вказує на подвоєння попереднього звуку.
- Частка "キ" – може додавати до звуку енергії або чіткості.

Семантика: ця ономаітопея описує відчуття свіжості та полегшення.

2. "べーじ":

- Частка "べ" – імітує дзвінкий звук удару.
- Частка "ー" – може вказувати на продовження попереднього звуку.
- Частка "じ" – додає дзвінкість до звуку.

Семантика: ця ономатопея імітує дзвінкий чи чіткий звук.

3. "リビート":

– Частка "リ" – імітує початок ритмічного звуку.

– Частка "ビ" – додає важливість або суттєвість до ритму.

– Частка "ー ト" – може вказувати на тривалість чи продовження звуку.

– Семантика: ця ономатопея описує ритмічний та стійкий звук у музиці.

ヨ コ ヨ コ

小林製薬 HP より

第4424310号

мал 3.15

1. Структура: "ヨ コ ヨ コ" (yoko-yoko):

1. Структура: Ця ономатопея складається з двох повторюваних складів " Э ко" (yooko), які утворюють симетричну структуру. Кожний склад " Э ко" (yooko) відображає рівний та плавний звуковий ефект.

Ця структура підкреслює плавність та рівність звуків, які можуть бути пов'язані з горизонтальним рухом або рівним шумом, що імітується цією ономатопеєю.

2. Семантика: Ономатопея " Э コ Э コ" (yokeyo) імітує звукові ефекти, пов'язані з горизонтальним рухом або рівним шумом. Це може описувати шум ковзання по льоду, плавний рух по горизонталі чи інші подібні звукові враження, пов'язані з горизонтальними діями чи об'єктами.

手間ひまかけてセレクト・開発した、仕事を楽しくするプロ用品です。

てまひま

冬号【北日本版】vol.60

プロノ 選定商品 プロノ HAHURE プロノ select

男と女の楽ハン物語

冷気はツライよ。

進化したモップモフ。

発熱、オール新色まつり!

あったかワイヤー!

お会計も手袋のまま。

家に帰ったら、コレ一択。

7D/MONO (7D)

мал 3.16

1. カワイイ:

- Структура: Ця ономапопея складається з повторювання складів "カ" та "ワ", що відображає приємний або милий звуковий ефект.

- Семантика: Імітує враження чогось милого, чарівного або приємного.

2. モッフモフ:

- Структура: Повторення складів "モ" та "フ" створює ефект пухнастого або м'якого дотику.

- Семантика: Відтворення звуків, що пов'язані з пухнастими або м'якими текстурами, такими як пухнастий пух, вовняні речі тощо.

3. てまひよ:

- Структура: Ця ономапопея є комбінацією трьох складів, які утворюють описовий звуковий ефект, пов'язаний з діями рук або маніпуляцією чимось маленьким і чуттєвим. Кожне з цих складів, "て" (te), "ま" (ma) і "ひよ" (hiyō), може відображати різні аспекти руху або дії, що розглядаються як акуратні чи дрібні.

- Семантика: Виражає звукові враження, пов'язані з роботою рук, виконанням маніпуляцій або тихими діями з делікатними предметами.

「ハッキリ」

「ふきふき」

мал 3.17

Обидві ономатопеї "ハッキリ" та "ふきふき" відносяться до групи ономатопеїв, які імітують певні звукові ефекти або враження, що можуть бути пов'язані з різними ситуаціями чи явищами.

"ハッキリ" виражає чіткість або рішучість, тоді як "ふきふき" імітує шум вітру або подібний до нього звук.

1. ハッキリ :

- Структура: Ця ономатопея складається з повторювання складу "ハ" та подовженого "ッキリ", що відображає рішучість або чіткість в звуковому ефекті.

- Семантика: Виражає ясність або рішучість у діях, словах або виразах.

2. ふきふき :

- Структура: Повторення складів "ふ" та "き" створює звуковий ефект, схожий на шум вітру або подібний до нього звук.
- Семантика: Імітує шум вітру або подібний до нього звук.

мал 3.18

Ономатопея "カセカセ" відноситься до типу ономатопеї, яка імітує звук руху або тертя предметів. Цей тип ономатопеї використовується для передачі звуків, які виникають під час руху або взаємодії з поверхнею, такі як шуршання, тертя, стукіт або щось подібне.

1. Структура: Ономатопея "カセカセ" складається з повторюваного складу "カセ", що відтворює звук тертя, шуршання або стуку в японській мові.
2. Семантика: Ця ономатопея передає звук, що виникає під час тертя, шуршання або стуку чого-небудь, наприклад, звук кроків або руху предметів.

мал 3.19

ジンジン відноситься до ономапопеї, що імітує звуки або ефекти, пов'язані з фізичними відчуттями або емоціями.

ビリビリ відноситься до ономапопеї, що імітує звуки або ефекти, пов'язані з фізичними відчуттями або емоціями, зокрема з дискомфортом або електричними розрядами.

1. "ジンジン":

- Структура: Повторюваний склад "ジン" відтворює ритмічний звук пульсації або болю.

- Семантика: Передає звук пульсації або пульсуючого болю.

2. "ビリビリ":

- Структура: Повторюваний склад "ビリ" відтворює звук електричного струму або дискомфорту.

- Семантика: Передає звук електричного струму або дискомфорту, пов'язаного з електричними розрядами.

мал 3.20

コロコロ та ソカカカ в японській мові використовуються для передачі звуків або ефектів, пов'язаних з імітацією звуків руху чи дії, зокрема котіння по поверхні та скрипіння.

1. "コロコロ" :

- Структура: Повторюваний склад "コロ" передає звук котіння або котіння чогось круглого.

- Семантика: Відтворює звук котіння або круглого предмета, що котиться.

2. "ソカカカ" :

- Структура: Повторювані склади "ソカ" та "カ" передають звук скрипіння або звук ковзання по поверхні.

- Семантика: Відтворює звук скрипіння або звук ковзання по поверхні.

мал 3.21

"パリパリ" використовується для передачі звуків або ефектів, пов'язаних з хрусткістю або луценням, що допомагає створити відповідний образ у мовленні.

1. Структура: Повторюваний склад "パリ" передає звук хрусту, луцення або ламкості чого-небудь.
2. Семантика: Виражає звук або ефект хрусту, луцення або ламкості, які можуть бути пов'язані з ламкістю хрусткого пластівця чи лусочками.

мал 3.22

"プクムク" (pukumu) може відображати пухкість або розширення чогонебудь і використовується для передачі певних відчуттів або образів у японській мові.

1. Структура: Слово "プクムク" складається з повторення слогів "プク" та "ムク", що можуть вказувати на певний звуковий ефект або рух.

2. Семантика: Цей звуковий ефект може імітувати пухкість, наповнення, розширення або інший подібний ефект, що допомагає створити відповідний образ чи асоціацію у мовленні.

мал 3.23

"プルルン" імітує звук пружного, м'якого руху або відскоку. Ця ономапопея може використовуватися для передачі звуку або ефекту, пов'язаного з пружним рухом або відскоком предметів, який може бути пов'язаний з гумованими або пружними матеріалами.

1. Структура: Повторюваний склад "プル" відтворює звук коливання, тремтіння або пружності, які можуть бути пов'язані з рухом або консистенцією певного об'єкта.

2. Семантика: Ця онома́топея виражає звук або ефект, схожий на коливання, тремтіння або пружність, що може спостерігатися у матеріалах, які відповідають на дію або рух.

мал 3.24

"さくさく" імітує звук хрусткого, легкого розламування або ламкості, часто пов'язаного з текстурою їжі або інших матеріалів.

1. Структура: Повторюваний склад "さく" передає звук легкого, хрусткого розламування або ламкості, що часто спостерігається під час їдіння хрусткої їжі чи розламування легкого матеріалу.

2. Семантика: Ця онома́топея передає звук або ефект хрусткості, що може бути пов'язаний з легким розламуванням або ламкістю при контакті з певним предметом або текстурою.

мал 3.25

"ガリガリ" імітує звук стирання, скрежету або стуку, який може виникати під час тертя чи стирання гострих поверхонь чи матеріалів. Ця ономотопея допомагає виразити відповідні звуки або ефекти у мовленні, створюючи враження або образи, пов'язані зі звуками, що виникають під час тертя.

1. Структура: Повторюваний склад "ガリ" передає звук стирання, скрежету або стуку, який може бути пов'язаний з дією стирання або подряпини по поверхні.

2. Семантика: Ця ономотопея виражає звук або ефект, що може бути пов'язаний з дією стирання, подряпини або тріщини, імітуючи характерний звук при контакті з певним матеріалом або поверхнею.

мал 3.26

мал 3.28

"プッチン" відноситься до ономапопеї, що імітує легкий відскок, ламкість або розрив, тоді як "プリン" відноситься до ономапопеї, що передає м'який, дзвінкий звук. Обидві ономапопеї можуть використовуватися для передачі звуків або ефектів, які можуть бути пов'язані з дією чи рухом певних об'єктів чи матеріалів.

1. Структура:

- "プッチン": Повторюваний склад "プッ" відтворює легкий відскок або ламкість, яка може виникати під час ламкості чи розриву чого-небудь.

- "プリン": Склад "プリン" імітує м'який, дзвінкий звук, який може нагадувати стукіт скла або дзвін бублика.

2. Семантика:

- "プッチン" (putchin): Ця ономапопея передає звук або ефект легкого відскоку, ламкості чи розриву, що може бути пов'язано зі звуком, що виникає під час ламкості чи стуку.

- "プリン" (purin): Ця ономотопея виражає м'який, дзвінкий звук, який може бути асоційований з дзвінкістю чи стукуванням бублика, скла чи інших матеріалів.

мал 3.29

"サクサク" імітує звук хрусткого, легкого розламування або ламкості, який може бути пов'язаний з текстурою їжі або інших матеріалів.

1. Структура: Повторюваний склад "サク" передає звук хрусткого, легкого розламування або ламкості, який часто пов'язаний з текстурою їжі або матеріалів, які можуть хрустіти.

2. Семантика: Ця ономотопея виражає звук або ефект хрусткості, який може виникати під час легкого розламування або ламкості чогось, що має хрустку текстуру.

мал 3.30

"ぽたぽた" можна віднести до ономапопеї, яка імітує звук крапель, що падають, часто асоційований з дощем або іншими рідинами, що падають на поверхню.

1. Структура: Повторення складів "ぽた" відтворює звук крапель, що падають, або крапель, що впливають на поверхню, створюючи характерний ритмічний звук падіння.

2. Семантика: Ця ономапопея передає звук або ефект крапель, які падають на підлогу чи поверхню, зазвичай створюючи рівномірний, м'який звук, який може бути пов'язаний з дощем або іншими рідинами.

мал 3.31

1. "ザクザク":

1. Структура: Повторення складів "ザク" передає звук хрустких або крихітних рухів, що може бути пов'язано зі звуком розрізання, розкриття або перетинання певних матеріалів, що мають хрустку або скреготливу текстуру.

2. Семантика: Ця ономаіопея вказує на звуковий ефект, що імітує рухи з хрустким або крихітним звуком, що створює враження розрізання або перетинання чогось на частини, або ж звук, що виникає при контактi з певними матеріалами.

2. "ザクリッチ":

1. Структура: Склад "ザク" відтворює звук крихкого, тріскучого або хрусткого руху, а "リッチ" може підсилити цей ефект, надаючи враження більшої інтенсивності або експресивності.

2. Семантика: Ця ономаіопея передає звук або ефект тріскучого, хрусткого руху, який може бути пов'язаний зі зломом, розривом чи тріскотінням матеріалу, створюючи враження гострого або інтенсивного звуку.

3. "パフ":

1. Структура: "パフ" передає легкий, повітряний звук, що може асоціюватися зі свіжістю, легкістю або пухнастістю, створюючи враження легкості та безтурботності.

2. Семантика: Ця ономаіопея використовується для передачі звуку або ефекту, що може виникати при легкому русі повітря або при доторканні до пухнастих, м'яких матеріалів.

"パフ" (pafu) в японській мові допомагає створити відповідний образ або враження, що асоціюється з легкістю, свіжістю чи пухнастістю певного об'єкта або дії.

мал. 3.32

"ガチャ" допомагає створити відповідний образ або враження, пов'язане з механічним рухом або дією.

1. Структура: Ономатопея "ガチャ" відтворює характерний звук, який може виникати під час обертання або руху механічних деталей, створюючи враження обертання чи затискання, що може бути пов'язано зі звуком випадкової механічної дії.

2. Семантика: Ця ономатопея імітує характерний звук, що виникає під час випадкової механічної дії, такої як обертання автоматичного або гравального апарату, створюючи враження динамічності або експресивності.

мал 3.33

"ビュン" імітує швидкий звук руху, часто пов'язаний зі стрімким польотом або швидким рухом чогось легкого та повітряного.

1. Структура: Склад "ビュン" відтворює швидкий звук руху, що може бути пов'язаний зі стрімким польотом або швидким рухом чогось легкого та повітряного.

2. Семантика: Ця ономатопея передає швидкий рух або польот, створюючи враження швидкості та легкості..

3.2. Семантичні виміри перекладу ономатопеї

1. Метафоричний Переклад:

- Використання аналогій чи метафор для передачі звукового враження ономатопеї в іншій мові.

- Ономатопея "ざわざわ" в японській культурі, що виражає нервозність, може бути перекладена як "шурхіт нервів" чи "невпевнений гул" у креативний спосіб.

Ономатопея "ざわざわ" (zawa zawa) в японській культурі:

Японія:Ця ономатопея може виражати напруження, нервовість або непокій, і часто використовується для опису ситуацій, де виникає хвилювання.

Переклад на українську мову: Перекладати це можна різними способами, наприклад, як "неспокійна метушня" або "тревожна метушня", залежно від того, як виражене напруження в конкретному контексті.

2. Звукові Еквіваленти:

Використання аналогічних звуків чи фонетичних структур у цільовій мові для найбільш точного відтворення ономапоєї.

Приклад: Ономапоєя "ぽたぽた" в японській мові, що відтворює звук крапель, може мати український еквівалент "крап-крап" чи "стук-стук".

5. Ономапоєя "ぽたぽた" (pota pota) в японській культурі:

Японія: Відтворює краплинки, часто використовується для опису дощу чи краплепадіння.

Переклад на українську мову: Може бути перекладена як "крап-крап" або "стук-стук".

3. Гра Слів:

Використання гри слів для створення ефектного перекладу, зберігаючи сенс та звукову імітацію ономапоєї.

Ономапоєя "ぎりぎり" в японській мові, що виражає напруженість чи тугу, може бути креативно перекладена як "на межі" чи "ледь вистачає терпця".

Ці підходи використовують креативність та гнучкість мови для найточнішого передачі враження від ономапоєї в іншій мові.

Вплив культури на переклад ономапоєй може бути значним через різноманітні культурні асоціації, властиві кожній мові та суспільству.

1. Ономапоєя "ぴかぴか" (pika pika):

Культурні асоціації в японському контексті: Сполучена із чистотою та блиском, може вказувати на чистість об'єктів або блискучі матеріали/

Культурні асоціації в українському контексті: В українській мові може бути перекладена, наприклад, як "блискучий". Однак важливо враховувати, що поняття чистоти та блиску може мати відмінний контекст у різних культурах, і перекладач повинен врахувати ці відмінності.

2. Ономатопея "ぺこぺこ" (reko reko):

Культурні аспекти в японському контексті: Виражає голод і може бути пов'язана із звуком жування чи поїдання. Голод може імплікувати певний контекст, пов'язаний із їжею та ситуаціями прийому їжі.

Культурні аспекти в українському контексті: Перекладач повинен вибрати вираз, що передає голод чи звук жування відповідно до культурних асоціацій, що можуть відрізнятися, а саме "цям-цям".

1. Ономатопея "ク ス ク ス" (kusu kusu) в японській культурі:

Японія: Ця ономатопея може вказувати на хихотання чи тихий сміх, і часто використовується в описі деяких комічних сцен у японських творах.

Переклад на українську: Може бути перекладена як "хихотання" або "ха-ха-ха", але важливо враховувати, що вирази сміху можуть мати відмінний культурний фон, і вибір перекладу може залежати від контексту.

3. Ономатопея "ぐ ず ぐ ず" (guzu guzu) в японській культурі:

Японія: Виражає повільність або непрохідність, часто використовується для опису ледачості або зволікання.

Переклад українську мову: Може бути перекладена як "повільно" або "ліниво".

4. Ономатопея "びりびり" (biri biri) в японській культурі:

Японія: Виражає гострий або пронизливий звук, може використовуватися для опису розриву чи розриву.

Переклад українську мову: Може бути перекладена як "розривання" або "надривання".

1. つやつや (tsuyatsuya):

Японія: Відтворює блискучість або лоскучий стан.

Переклад на українську мову: Може бути перекладена як "блискучий" або "лоскучий".

太陽が明るく輝くと、湖の水はとてもつやつやしています。

2. プルプル (puru puru):

Японія: Відтворює тремтіння або тривогу.

Переклад на українську мову: Може бути перекладена як "тремтіння" або "тривога".

山々で深い轟音が、木の葉に プルプル と震えを起こさせます。

3. コトコト (kotokoto):

Японія: Відтворює звук кипіння або булькотіння.

Переклад на українську мову: Може бути перекладена як "кипіння" або "булькотіння".

おいしいスープを作る時、台所ではよく コトコト 聞こえます。

4. 自クリ (jikuri):

Японія: Відтворює теплий, затишний стан.

Переклад на українську мову: Може бути перекладена як "теплий" або "затишний".

彼女は家の居心地の良いコーナーで、自クリ のアイテムを作るのが好きです。

5. ジャワ (jawa):

Японія: Відтворює звук гомону або сміху.

Переклад на українську мову: Може бути перекладена як "гомін" або "сміх".

夜の散歩中、街の通りには ジャワ と笑い声が満ちています。

6. ねっち (necchi):

Японія: Відтворює липкий або мокрий стан.

Переклад на українську мову: Може бути перекладена як "ліпкий" або "мокрий".

雨の後、地面はしばしばねっちしてありますが、これは植物にとって役立ちます。

7. もちもち (mochi mochi):

Японія: Відтворює стан, схожий на м'якушку мошурового пирога.

Переклад на українську мову: Може бути перекладена як "м'якушка" або "трошки густий".

В餅もちの甘いもちもちした食感はいつもそうです。

8. こりこり (kori kori):

Японія: Відтворює звук розтріскання або хрускоту.

Переклад на українську мову: Може бути перекладена як "хрускіт" або "розтріскання".

冬の散歩の日には、雪は時折こりこりと足の下で音をたてます。

9. ひんやり (hinyari):

Японія: Відтворює прохолоду або холодний стан.

Переклад на українську мову: Може бути перекладена як "прохолода" або "холодний".

春のそよ風は心地よく、散歩中にはひんやりと感じます。

10. わいわい (waiwai):

Японія: Відтворює веселий шум, гомін або галас.

祭りではいつもわいわいとした雰囲気広がりに、子供たちの笑い声が聞こえます。

10. パフ (pafu):

Японія: Відтворює легкий невловимий стан.

Переклад на українську мову: Може бути перекладена як "легкий" або "пухнастий".

パフと舞い上がる桜の花びらが美しい。

11. がリン (gariin):

Японія: Відтворює звук металевого дзвону або дзвінка.

Переклад на українську мову: Може бути перекладена як "дзінь" або "звін".

カフェでコーヒーを飲むとき、ガリンというスプーンの音が心地よい。

12. ギザギザ (gizagiza):

Японія: Відтворює зубчастий або грубий стан.

Переклад на українську мову: Може бути перекладена як "грубий" або "зубчастий".

ギザギザした山道を登るのは冒険心をくすぐる。

13. プクムク (pukumuku):

Японія: Відтворює звук, набряку або надування.

Переклад на українську мову: Може бути перекладена як "набряклий" або "надутий".

ビーチでプクムクと膨らむ風船が楽しさをもたらす。

Висновки до Розділу 3

Японські ономапопеї відіграють ключову роль у виразному відтворенні звуків та емоцій у мовленні. Вони допомагають створювати живописні образи та передавати атмосферу подій у японській літературі, поезії, анімації та інших медіаформатах. З метою кращого розуміння суті цих виразних мовних засобів виникає потреба у детальному структурно-синтаксичному аналізі ономапопеїв.

Суть структурно-семантичного розбору полягає у вивченні звукової структури, внутрішньої семантичної побудови та граматичних особливостей ономапопеїв. Це включає аналіз звукового наслідування, використання повторів, ритмів, інтонування, а також вивчення контексту їх використання у мовленні.

Дослідження морфологічних особливостей ономатопеїв дозволяє виявити їх взаємозв'язок з іншими частинами мови та граматичні функції в реченні. Аналіз цих аспектів сприяє глибокому розумінню мовної структури та ефективному вживанню ономатопеїв для точного передавання емоцій та образів у японській мові.

На підставі структурно-семантичного розбору японських ономотопей можна зробити висновок, що японська мова використовує власні механізми для вираження звуків та звукових ефектів. Виявлено, що ці ономотопеї детально передають різноманітні звуки та емоції, допомагаючи утворити живіші та виразніші образи у мові. Ці ономотопеї є важливою складовою японської культури та мови, що сприяють більш повному розумінню її емоційного спектру та мовного виразу

ВИСНОВКИ

У процесі виконання кваліфікаційної роботи магістра ми з'ясували, що ономатопеїчна лексика – це лексика, яка відображає звуки навколишнього середовища живих та неживих предметів, має власну унікальну структуру та лексичні особливості, що відрізняють їх від аналогічних концепцій у інших мовах. А саме, ця лексика поділяється на декілька типів, основними з яких є гіонго, що відтворюють звуки природних явищ та неживих предметів, гісейго відтворюють звуки всього живого в навколишньому середовищі, та гітайго – емоційні стани та слова, які не завжди супроводжуються звуками – звуковий символізм.

Структурно – синтаксичний розбір японських ономотопей є важливим етапом для розуміння специфіки мови та культури Японії. Ономотопеї у японській мові відіграють ключову роль у відтворенні звуків навколишнього світу та емоцій людини. Ці виразні звукові наслідування мають велике значення як у писемному, так і у повсякденному мовленні, допомагаючи створити живописні картини та відтворити атмосферу подій. Дослідження японських ономотопей сприяє більш глибокому розумінню суті японської мови та її використанню в культурному контексті.

Відповідно, у зв'язку з важливістю ономотопей у японській мові, вони широко використовуються у літературі, поезії, коміксах, анімації та різноманітних медіаформатах. Це дозволяє авторам ефективно та живо відтворювати атмосферу сцен, передавати настрої персонажів та створювати неповторні образи. Вивчення структурно – синтаксичних особливостей ономотопей може сприяти кращому осмисленню та використанню їх у мовленні, що є важливим елементом для поглибленого вивчення та розуміння японської культури та її лінгвістичних нюансів.

Було досліджено, що єдиним можливим способом адекватного перекладу семантики ономатопеїчних лексичних одиниць є описовий метод із застосуванням кількох відповідних слів-синонімів іншої мови – дієслів, прикметників, прислівників, тощо.

Засоби перекладу японського звуконаслідування на українську мову вимагають уважного врахування специфічних фонетичних, морфологічних та семантичних відтінків кожної ономапопеї. Для точного відтворення звуків та емоцій, що передаються за допомогою звуконаслідування, необхідно використовувати відповідні лексичні одиниці, які відображають найточніше значення та відтінки оригінальних японських ономапопеї. Було виявлено, що при перекладі слід уникати загальних або узагальнюючих термінів, оскільки це може призвести до втрати часткового значення та емоційної виразності, які притаманні японському звуконаслідуванню. Окрім того, важливо враховувати контекст перекладу, культурні нюанси та особливості сприйняття звуків українською аудиторією для забезпечення максимально точного та ефективного перекладу японських ономапопеї на українську мову.

У результаті дослідження структурно-семантичних особливостей ономапопеїчної лексики японської мови було виявлено, що при перекладі японських ономапопеї на українську мову в рамках японських рекламних текстів можуть виникати певні складнощі. Однією з найбільших проблем є передача емоційного виразу та відтінків ономапопеї через межі культурного та мовного контексту. Це може вимагати використання спеціальних лексичних та стилістичних прийомів для передачі специфічних звуків та емоцій, які часто використовуються в японському рекламному мовленні.

Крім того, існують виклики, пов'язані з підтриманням ефективності та ефектувальності ономапопеї під час перекладу, оскільки деякі звуки або емоційні стани можуть бути важкі або навіть неможливі для точного відтворення українською мовою. Це вимагає творчого підходу та здатності знайти аналогічні вирази чи звуки українською, які найкраще передадуть суть та емоційне забарвлення оригінального тексту.

Додатково, важливо враховувати аудиторію та контекст рекламного повідомлення, оскільки певні ономапопеї можуть бути специфічними для японської культури, що потребує адаптації для зрозуміння та сприйняття українською аудиторією. Врахування цих складнощів може сприяти точному та

ефективному перекладу японських ономапоєї в рекламних текстах на українську мову.

Для подальших досліджень ономапоєї в японській рекламі можна розглядати різні аспекти, такі як їх вплив на сприйняття продукту або послуги споживачами, їх роль у створенні емоційного зв'язку між брендом і аудиторією, а також їх вплив на формування іміджу компанії або продукту. Дослідження можуть включати аналіз використання ономапоєї у різних рекламних кампаніях, оцінку ефективності їх впливу на споживачів, а також вивчення культурних та мовних контекстів, які впливають на сприйняття ономапоєї в рекламі.

АНОТАЦІЯ

オノマトペは日本語では「擬音語（ぎおんご）」「擬声語（ぎたいご）」と呼ばれ、日本語の語彙と音声構造の重要な要素である。自然現象や動作、感情、動物の鳴き声などを再現し、文章や会話、文学に表現力と彩りを添える。ざわざわ（水の音）や「わんわん」（犬の声）のように、特定の音を再現するのが「祇声」であり、「ぴりぴり」（不快感やいらだち）のように、気分や感情を表すのが「祇太語」である。

オノマトペは日本の文化や話し言葉に深く根付いており、言語的な手段を用いて様々な音や感情の意味合いを効果的に表現する。オノマトペは、作家、詩人、話し手にとって、生き生きとした感情豊かな描写や対話を生み出すための豊富な表現手段を提供する。この現象は言語学的側面だけでなく、文学においても重要な要素であり、文章に深み、リズム、激しさを与える。日本語におけるオノマトペは、言語と文化の架け橋のようなものであり、私たちの内なる感情や世界に対する認識を、最も正確で感情豊かな方法で表現することを可能にしてくれる。

日本語のオノマトペには、言語と文化の文脈の中でユニークなものとなる、構造的・意味的な特徴がいくつもある。日本語は音韻が複雑で形態的な柔軟性を持つ言語であるため、オノマトペは様々な音や感情の状態を表現する上で重要な役割を果たしている。これらのオノマトペの特徴には、以下のようなものがある：

1. 音声の正確さ：日本語のオノマトペは、特定の現象の音やリズムを正確に再現していることが多く、自然の音や感情を高い精度で表現することができる。

2.意味の多様性：日本語のオノマトペは、不快感から喜びまで、さまざまな感情や状態、音を表現することができ、汎用性の高いコミュニケーションツールである。

3.形態的柔軟性：オノマトペは多くの場合、形態学的手段によって変化させることができ、音や感情の細部やニュアンスを表現することができる。

4.語彙のバリエーション：日本語のオノマトペは、同じ音や感情を表すのに様々な語彙のバリエーションがあり、言語表現の豊かさを反映している。

これらの特徴は、日本語のオノマトペの奥深さと多様性を明らかにするのに役立ち、言語表現と文化コミュニケーションにおけるオノマトペの重要な役割を強調している。

本研究は、日本語のオノマトペ現象の様々な側面の調査に専念している。オノマトペの意味的、文法的、美的特性に焦点を当て、日本の広告テキストにおけるオノマトペ語彙の詳細な分析を行った。また、オノマトペが音像の知覚や他者の感情状態に与える影響を明らかにし、日本社会の創造的思考や美的体験において重要な役割を担っていることを強調している。本研究は、日本語と日本文化の文脈におけるオノマトペの理解を深め、その意義と社会全体への影響を明らかにする一助となる。

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Брандес, М. П. (2001) *Попередній аналіз тексту*. Тезаріус.
2. Вип. 45. С. 49–60.(2010) Відновлено з http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mikks_2013_45_10.
3. *Відвигукова лексика сучасної української літературної мови: склад і структура* // Збірник наукових праць Ужгородського державного університету "Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства". Ужгород.
4. Ганич, Д.І., Олійник, І.С. (1985) *Словник лінгвістичних термінів*. Київ : Вища школа.
5. Гром'яка, Р.Т. Коваліва, Ю.І. Теремка, В.І. (2007). *Літературознавчий словник-довідник*. Київ : ВЦ Академія.
6. Гром'яка, Р. Т. , Коваліва Ю. І. , Теремка В. І. (2007). *Літературознавчий словник-довідник*. Київ: ВЦ "Академія".
7. Гумбольдт, В. (1985). *Мова і філософія культури*.
8. Гуревич, Р.С. *Інформаційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі професійних навчальних закладів: досвід, проблеми, перспективи. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : збірник наукових праць* . Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. (16), 56–63. Відновлено з <http://library.vspu.net/jspui/bitstream/123456789/62/1/002.pdf>.
9. Дмитрук, В. та Дмитрук, А. (2016). *"Особливості використання звукопідказки в японських текстах рекламного характеру"*. (с.123–128). Науковий вісник Лесі Українки Східно-європейських націй (330).
10. Карпенко, Ю.О. (1991). *Вступ до мовознавства*. Одеса.

- 11.Кобелянська, О. (2013). *Мовні і концептуальні картини світу*.
- 12.Кобелянська, О. (2017). *Звуконаслідувальна система сучасної японської мови*. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго.
- 13.Кобелянська, О. та Хироюки, Є. (2016). *Японсько-український словник звуконаслідувальної лексики*. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго. "Вебліо". Японсько-англійський та японсько-японський тезаурус. Відновлено з <http://www.webl.io.jp/>.
- 14.Козуб, С. (2006). *Неологізми-утворення в сучасній японській термінологічній лексичі*. (с.30–39). Сходознавство(36).
- 15.Кочерган, М. П. (2005). *Вступ до мовознавства*. Київ.
- 16.Курило, О. Й. (2001). *Вигукова лексика сучасної української літературної мови*. Ужгород.
- 17.Мацумура, А. (1971). *Ніхон бумпо дайdzітен*. Токіо.
- 18.Селіванова, О. О. (2006). *Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія*. Полтава.
- 19.Хироюкі, Є. та Кобелянська, О. (2017). *Японсько-український тематичний словник звукопідписної лексики*. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго.
- 20.(1953). *Кокуго то кокубунгаку*. (1). Токіо.
- 21.(2000). *Критерії розмежування власне вигуків та від вигуківих одиниць // Збірник наукових праць Ужгородського національного університету "Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства"*. (2). Ужгород.
- 22.Amanuma, Ya. (1974). *The Dictionary of Gion-go and Gitai-go*. Tokyo: Tokyo-do.
- 23.Asano, Ts. (1985). *The Dictionary of Gion-go and Gitai-go*. Tokyo: Kadokavashteten.

24. Atoda, T. and Hoshino, K. (1995). *The Dictionary of Use of Gion-go and Gitai-go*. Tokyo: Sotoqushya.
25. Chang, A. S. (1990). *Japanese-English Onomatopoeic Dictionary (Classification Type)*. Tokyo: Thaisyukan-shoethen.
26. *Course of lectures on Japanese history*. Kyiv: Taras Shevchenko National University of Kyiv. Retrieved from <http://www.philology.kiev.ua/php/26/bibl.html>.
27. Flyxe, M. (2002). *Translation of Japanese onomatopoeia into Swedish (with focus on lexicalization)*. Gothenburg: Göteborg University.
28. Hinata, Sh. (1991). *Gion-go and Gitai-go: A Book for Reading*. Tokyo: Shogakkan.
29. Hisao, K., Ikuhiro, T., Lawrence, S., Leslie, J. E. (1996). *Dictionary of iconic expressions in Japanese*. Berlin; New York: Mouton de Gruyter.
30. Inose, H. (2008). "Translating Japanese onomatopoeia and mimetic words. Translation research projects (p. 97–116). Taragona: Intercultural Studies Group.
31. Inose, H. (2008). *Translating Japanese onomatopoeia and mimetic words*. Spain: Universidad de Granada.
32. Liddell, Henry George and Scott, Robert. (1940). *A Greek-English Lexicon*. Oxford: Clarendon Press.
33. *New Japanese-English Dictionary*. (1984). Tokyo : Kenkyusha.
34. Razak, A., Hajjar, S. (2012). *Japanese Onomatopoeia: Cosmetics and Skincare Products in Fashion Magazines*. Ochanomizu University.
35. Satoru, A. (1994). *Giongo Gitaigo*. Japan: Maruku.
36. Uemura, S. (2012). "Multidimensional Analysis of Onomatopoeia –A note to make sensory scale from word. Kyoto University Research Information Repository. Osaka: Naoyuki.

37. Yamaguchi, N. (2003). *The Dictionary of Colloquial Gion-go and Gitai-go*. Tokyo: Kondansa.
38. *The Oxford Dictionary of English Proverbs*. (1970). Oxford: Clarendon Press.
39. (2000). *日英辞。日英故事ことわざ辞典*。－東京：北星堂。
40. (2017). 【キャッチコピーの魔法】オノマトペって？ Retrieved from <https://learning-buffet.com/blogs/2004/>
41. (2009, February 17). *食感の言葉*. Retrieved from <https://www.manabinoba.com/shokuiku/10833.html>
42. (2014, December 13). *オノマトペが効果的*. Retrieved from http://aimry.co.jp/mekurinko/archives/onomatopee_1412.html
43. (2015, July 10). *ターゲットのまわりを見てみよう*. Retrieved from <https://www.10-10-64.com/tag/%E3%82%BF%E3%83%BC%E3%82%B2%E3%83%83%E3%83%88%E8%A8%AD%E5%AE%9A/>
44. (2016, February 13). *瞬殺オノマトペ。京急の広告*. Retrieved from http://hibiku-koukoku.blogspot.com/2016/02/blog-post_13.html?m=1
45. (2017, February 21). *たった数文字で顧客に「おっ」と思わせる！コピーに使える「オノマトペ」とは*. Retrieved from <http://web-tutorial.blog.jp/archives/5508976.html>
46. (2019, February 26). 「MILCREA (ミルクレア)」がよりおいしくリニューアル！ミルクレアの美味しさを広める「赤子乳業キャンペーン」に新展開！ Retrieved from <https://prt-times.jp/main/html/rd/p/000000003.000042256.html>

- 47.(2019, June 27). おいしさを伝える日本語～オノマトペの表現～. Retrieved from <https://staffwork.co.jp/news/2019/06/27/112526>
- 48.(2019, November 27). Retrieved from <https://www.facebook.com/201153059899163/posts/pfbid0yp85nnQUBm86tRm7zy65ghTH8MZnvqkYb9CYSGT3h3NGJ5dsFjReQtdVxVqaj4Acl/>
- 49.(2020, September 03). **【医薬品向け】ランディングページを制作する7つの重要ポイントと成果を出すためのコンテンツを徹底解説【薬用品】**. Retrieved from <https://zero-s.jp/labo/?p=14372>
- 50.(2021, April 05). ジュパンツぴゅわああで性能を表現 パナソニックの「ジマトペプロジェクト」. Retrieved from <https://www.advertimes.com/20210405/article345725/>
- 51.(2021, May 21). 子育てハック オノマトペどんどん使おう. Retrieved from <https://www.chunichi.co.jp/article/257460>
- 52.(2021, June 01). コロチキ・ナダル“企業案件”に「ウキウキ」15 段新聞広告掲載. Retrieved from <https://www.oricon.co.jp/news/2195238/full/>
- 53.(2021, July 03). 野村タケオ. 「ダーン！」と声を出しながら打つと結果が良くなる…… ってホント!? コースで試してみた. Retrieved from https://www.golfdigest-minna.jp/_ct/17464427
- 54.(2022, May 23). ぶりぶり？すたこらさっさ？日本推しラトビア人と近大留学生が悶絶する日本語オノマトペ. Retrieved from <https://henshu.2ngen.jp/archives/5406>

55. Retrieved from <https://wafuu.com/en-gb/collections/daily-goods/products/kobayashi-cooling-gel-patch-for-adult-16pcs>
56. Retrieved from https://www.amazon.com/dp/B00E7KVIYG?ref_=cm_sw_r_apin_dp_YT161S9E83P313AK9G2A&language=en-US
57. Retrieved from http://t3.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcS8RPeKXIGcir686grM-5nPL-DGA6k6XFGotF9IYUK4bmTb_6BN
58. Retrieved from <https://www.morinaga.co.jp/ice/paripari/>
59. Retrieved from <https://www.pixtastock.com/illustration/73713660>
60. Retrieved from <https://fotosartisticas.com.br/ensaio-sensual-para-garota-de-programa/tim-japan-blog-spring-finally-arrived-vv-pQjwvIFn>
61. Retrieved from <https://amzn.asia/d/0XdW5go>
62. Retrieved from <https://tokyotoys.com/products/sakusaku-panda-chocolate-biscuits-47g>
63. Retrieved from <https://images.app.goo.gl/bpFFfHjzTFm2jncf7>
64. Retrieved from https://www.glico.com/jp/product/yogurt_pudding/pucchinpudding/40961/
65. Retrieved from <https://akagiice-global.com/products/>
66. Retrieved from <https://asiangroceryuk.com/products/calbee-potato-chips-hagged-taste-60g>
67. Retrieved from https://japanese-snacks-republic.com/product/text_search.html?q=Kameda%20Seika
68. Retrieved from <https://wafuu.com/en-gb/products/kobayashi-thermal-sheet-gel-cooling-eye-mask-cooling-gel-sheet-for-eye-rest-and-concentration-5-sheets>

69. Retrieved from <https://m.jd.com/jiage/9192361040d02313544d.html>

70. Retrieved from <https://www.japan-spread.com/category/select/cid/351/pid/2563/currency/PHP>

71. Retrieved from <https://www.hamure.co.jp/prono>

72. Retrieved from https://www.amazon.co.jp/dp/B0BXGX59PD?ref=cm_sw_r_apin_dp_0PNR3998Y09ZGDPVYMQB&language=en-US